

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорту (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

Література

1. Естетика: навчальний посібник. К. : Юрнінком Інтер, 2007. 208 с.
2. Гатеж Н. Теоретичні основи формування естетичної культури майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2016. Вип. 27. С. 7-10.
3. Федь А.М. Естетичний світ педагога: Монографія. Слов'янськ : ПП «Канцлер», 2005. 300 с

ДУ ДЗІНІ

*здобувач третього (освітньо-наукового) ступеня доктора
філософії (PhD),
аспірант кафедри педагогіки Університету Ушинського
Одеса, Україна*

МАРКЕРИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ДО ЕТНОКУЛЬТУРНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ

Останніми роками в українському суспільстві зросло прагнення до вивчення національних духовно-матеріальних цінностей, тому перед педагогічною наукою постало завдання розробки змісту, засобів, методів, технологій, організаційних форм виховання школярів засобами народного декоративно-ужиткового мистецтва.

Етнокультурне виховання є етносоціальним процесом формування особистості, що забезпечує етнізацію дітей, як невід'ємну складову їхньої соціалізації. Процес етнокультурного виховання забезпечується засвоєнням етнокультурної інформації, творчою участю у розвитку рідної культури. Збереження етнокультурних традицій впливає на

цілісність етносу, стабільність суспільства і держави. Педагогіка етнокультурного виховання покликана сприяти гармонізації міжетнічних, міжнаціональних відносин і збагаченню культур.

Етнокультурне виховання може допомогти учням оволодіти культурою свого народу (культурою споживання, культурою спілкування, культурою знання, культурою праці), дозволяє організувати художньо-творчі заняття, орієнтуючись на національну своєрідність регіону. При визначенні місця і ролі етнокультурного виховання в позашкільних навчальних закладах ми розглядаємо його як спосіб, що підсилює ефективність виховання за рахунок введення засобів національної культури, які допоможуть направити сучасний освітній процес на формування етнічної самосвідомості, розвиток розуміння ролі свого народу у світовій культурі [1].

В контексті професійної діяльності вчителів образотворчого мистецтва нам імпонує думка О. Смірної про те, що заняття декоративно-ужитковим мистецтвом сприяють вихованню в дітях культури сприйняття матеріального світу, формування естетичного ставлення до дійсності, допомагають краще пізнати інші види мистецтва, вчать цінувати і поважати працю. Використання засобів декоративно-прикладного мистецтва у виховному і освітньому процесі, дозволяє певною мірою вирішити проблему естетичного виховання та багато інших проблем, пов'язані з вихованням підростаючого покоління. Саме в процесі занять у педагога є можливість встановити з дитиною емоційний контакт, емоційне спілкування. Цікавий зміст, багатство фантазії, яскраві художні образи привертають увагу дитини, доставляють йому радість і в той же час роблять на нього свій виховний вплив.

Образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво є невичерпним джерелом для виховання підростаючого покоління. Завдяки його символічній, образній мові, як одного

з різновидів народного мистецтва, ми пізнаємо історію, світогляд, моральні вартості наших предків. Виховний потенціал декоративно-ужиткового мистецтва міститься у самій його суті і пояснюється тим, що емоційна сторона свідомості, естетичні ідеали особистості –первинні стосовно інтелекту в формуванні духовних інтересів, ставлення до світу взагалі. З-поміж інших видів мистецтва, декоративно-ужиткове є унікальним у вирішенні завдань як художнього так і особистісного розвитку, громадського і духовного становлення підростаючого покоління як у загальноосвітній школі, так і в позашкільних навчальних закладах.

Отже, повноцінне залучення учнів до вивчення образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва може стати умовою найбільш успішного використання його виховних можливостей. Декоративно-ужиткове мистецтво, з-поміж інших видів народного мистецтва, є унікальним у вирішенні завдань як художнього так і особистісного розвитку, громадського і духовного становлення учнів. Це зумовлено не тільки природою сприймання декоративно-ужиткового мистецтва, а й тим, що вже в ранньому віці ця діяльність становить одну з найдоступніших і емоційно-захоплюючих форм творчості. Виховна роль занять народними ремеслами особлива тому, що в процесі художньої діяльності відбувається формування умінь самостійно та творчо підходити до роботи, підвищення рівня творчої активності, естетичне та етнокультурне виховання.

Вивчення етнографічно-краєзнавчих матеріалів переконливо доводить, що декоративно-ужиткове мистецтво має значний потенціал щодо етнокультурного виховання, формування етнічних цінностей у підростаючого покоління. Формування інтересу до народів, які мешкають на території рідного краю, його традицій, звичаїв сприяє вихованню

свідомого юного громадянина, який шанобливо ставиться до духовних і матеріальних надбань свого народу [2].

Грунтовне вивчення історії, тенденцій розвитку образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, оволодіння техніками творення мистецьких виробів сприяє процесу переходу знань студентів у їх переконання, впливає на дії та вчинки майбутніх учителів. Завдяки вивченню декоративно-прикладного мистецтва вмотивовується процес формування загальнокультурної компетентності особистості, формуються глибокі потреби, стимули постійно займатися творчістю. Декоративно-прикладне мистецтво є джерелом енергії, ініціативності, глибоких духовних пошуків, розвитку творчих здібностей.

Під впливом декоративно-прикладного мистецтва в молодого покоління формується також уміння осмислювати історію, культуру, традиції, моральні цінності свого народу й давати їм правильну об'єктивну оцінку. Зазначене впливає в першу чергу на формування когнітивного компонента художньо-педагогічної компетентності вчителя образотворчого мистецтва.

Врахування методів та принципів у процесі етнокультурного спрямування навчання декоративно-прикладного мистецтва дозволить забезпечити процес регенерації національної свідомості у майбутніх учителів образотворчого мистецтва та їх естетичного ставлення до творів декоративно-прикладного мистецтва на основі розуміння його символічно-знакової мови та досвіду практичного творення художніх виробів.

Література

1. Етнокультурне виховання учнів засобами декоративно-ужиткового мистецтва в умовах позашкільного навчального закладу: методичний посібник / За редакцією А.В.Корнієнко. Д.: Надруковано ПП Дрига Т.В., 2016. 236с.

2. Смірнова О. Етнокультурний напрямок навчання майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі вивчення декоративно-прикладної творчості. Проблеми підготовки сучасного вчителя. №10 (Ч.3). 2014. С.203-210.

Михайло ШТРЕБЛЄВ

*здобувач третього (освітньо-наукового) ступеня доктора
філософії (PhD),*

*аспірант кафедри педагогіки Університету Ушинського
Одеса, Україна*

**СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ СУЧАСНОГО ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА**

В умовах сьогодення вдосконалення процесу формування професійної майстерності особистості майбутнього тренера-викладача з виду спорту у процесі професійної підготовки є одним із завдань, реалізація якого уможливить ефективне використання професійного, організаційного та творчого потенціалу майбутнього фахівця.

Сучасний рівень розвитку спорту висуває високі вимоги до рівня підготовленості спортсменів, оскільки підвищуються спортивні результати, змінюється спортивне обладнання, удосконалюються методи підготовки. Все це збільшує конкуренцію, а відповідно потребує системи, яка постійно розвивається. Одним з важливих компонентів цієї системи, без сумніву, є тренер, позаяк сьогодні унеможливується досягнення високих спортивних результатів без відповідного рівня професіоналізму тренера-викладача з виду спорту

Нам імпонує думка А. Сватєєва про те, що знання й інтелектуальні здатності визначають кругозір особистості, ієрархію її оцінок, цінностей та результатів діяльності; мотиви характеризують спрямованість особистості, стимулюють і мобілізують її на прояв активності у галузі фізичного